

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/76/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813201142
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8813201142.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky: G. T., nar. X.X.XXXX, bytom C., U. XXXX/X zast. JUDr. Vladimírom Babinom, advokátom, AK Prešov, Hlavná 29 proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35 792 752 o žalobe o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3C/40/2013-13 zo dňa 22.02.2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil odporcovi predbežným opatrením zdržať sa výkonu práv z rozhodcovskej zmluvy uzavretej s navrhovateľkou dňa 10.10.2011 č. 83 000 42 431 do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Vyslovil, že o trovách konania o nariadení predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení uviedol, že rozhodol tak na návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala uložiť povinnosť odporcovi zdržať sa výkonu práv z rozhodcovskej zmluvy uzavretej s ňou dňa 10.10.2011, č. 83 000 42 431. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný spolu so žalobou o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy. Návrh bol zdôvodnený ďalej tým, že účastníci konania uzavreli úverovú zmluvu dňa 10.10.2011, na základe ktorej bol navrhovateľke poskytnutý úver v sume 1.200 Eur. V dôsledku nepriaznivej sociálnej situácie sa navrhovateľka dostala do omeškania a úverom platila predchádzajúce úvery. Podpísala predložené jej formulárové listiny vrátane rozhodcovskej zmluvy netušiac, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky (najmä článok o porušení zmluvy) a problematickou je aj samotná 70 %-ná ročná úroková sadzba. Za úver 1.200 Eur by mala zaplatiť 2.700,18 Eur. Zmluvu preto považuje za neplatnú v zmysle § 53 ods. 1 OZ, a to pre rozhodcovskú zmluvu a úžerné úroky.

Navrhovateľka ďalej tvrdila, že odporca už jej poslal výzvu na plnenie (za úver 1.200 Eur až 2.777,43 Eur) a oznámil jej, že podnikne kroky podaním návrhu na rozhodcovskom súde, podala návrh na predbežné opatrenie. Chce mať istotu, že namietané úroky sú neplatné, že ju pochybný rozhodcovský súd neohrozí, a že sa definitívny rozsah neplatnosti právneho úkonu ustáli pred jej všeobecným súdom. V konaní vo veci samej navrhla vydať rozsudok, ktorým súd vysloví, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 10.10.2011 je neplatná a že zmluva o revolvingovom úvere je v časti ročnej úrokovej sadzby úveru 70 % neplatná.

Dňa 15.11.2012 odporca pokusom o zmier pred začatím súdneho konania oznámil navrhovateľke, že je v omeškaní s úhradou splátok z poskytnutého úveru, preto ju vyzval, aby do 7 dní od doručenia výzvy uhradila celkovú dlžnú sumu vo výške 2.777,43 Eur na účet odporcu. V prípade nerešpektovania výzvy si odporca uplatní svoje nároky cestou podania žaloby na príslušnom súde, resp. rozhodcovskom súde.

Súd prvého stupňa citujúc ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. f/ a ods. 4 O. s. p. skonštatoval, že sa stotožňuje so skutkovými aj právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, preto návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovel.

S poukazom na ust. § 145 O. s. p. uviedol, že o trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté pri rozhodovaní o trovách konania vo veci samej.

Proti uvedenému uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. Namietal, že nariadené predbežné opatrenie nie je v súlade s platnou právnou úpravou. Neboli podľa neho splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Procesne je neprípustné, aby predbežným opatrením bolo zakazované iné osobitné konanie upravené právnymi predpismi. Podaným návrhom sa navrhovateľka domáha obmedzenia odporcu možnosti uplatňovať svoje nároky v rozhodcovskom konaní tvrdiac, že rozhodcovská zmluva je neplatná. Poukázal na to, že v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. má spotrebiteľ právo brániť sa jednak v rozhodcovskom konaní, ako aj preskúmaním rozhodcovského rozsudku v prípade jeho núteného výkonu. Ochrana navrhovateľky ako spotrebiteľa je zabezpečená výrazne v jeho prospech priamo zo zákona a je poskytovaná ex offo.

Súd prvého stupňa sa preto mal zaoberať, či predbežné opatrenie je potrebné (a teda procesne prípustné) s ohľadom na existenciu zákonnej ochrany práv navrhovateľa v prípadnom rozhodcovskom konaní. Z povahy predbežného opatrenia „ultima ratio“ vyplýva, že do úvahy by malo prichádzať výhradne len vtedy, ak ním poskytovaná úprava pomerov nie je už daná a ani nemôže byť dosiahnutá iným, právne relevantným spôsobom. Ochrana navrhovateľky ako spotrebiteľa je účinne a efektívne zabezpečená platnou právnou úpravou, ktorá je aplikovaná súdmi ex offo, a to v rámci viacerých fáz. Predbežné opatrenie totiž nemá suplovať iné právne prostriedky, ale je prostriedkom ochrany až „posledným v poradí“, t. j. ak tu nie sú iné možnosti.

V odvolaní odvolateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/171/2012-106, z ktorého vyplýva, že pokiaľ je v osobitných konaniach zabezpečená ochrana práv žalobkyne, nie je daný dôvod poskytovať ochranu formou predbežného opatrenia v občianskoprávnom konaní. Navyše návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa v občianskoprávnom konaní účastník domáha obmedzenia možnosti konať v iných osobitných konaniach, prekračuje rámec tohto procesného inštitútu.

Tvrdil tiež, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 102 ods. 1 O. s. p., keďže predbežné opatrenie bolo vydané po začatí konania. Pre prípadné začaté rozhodcovské konanie by platilo, že navrhovateľ by v ňom mohol nielen uplatňovať námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ale aj domáhať sa napr. prerušenia konania. Súdom prvého stupňa bola tiež nesprávne vyhodnotená otázka primeranosti predbežného opatrenia, lebo absentuje naliehavý právny záujem na určení vo veci samej.

Odvolanie preto podané z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O. s.p. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Odvolateľ si zároveň uplatnil trovy konania spojené s týmto odvolaním.

Navrhovateľka k odvolaniu odporcu reagovala tak, že do spisu predložila podanie adresované Predsedovi a členovi Súdneho dvora EÚ zo dňa 02.05.2012 ako aj rozsudok Okresného súdu Svidník vo veci sp. zn. 2C/79/10 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/12/12, v ktorých bol vyslovený názor na nekalé zmluvné podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Krajský súd v Prešove (ďalej len "odvolací súd") príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O. s. p.) alebo po začatí konania (§ 102 O. s. p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, druhým potreba zabezpečiť výkon súdneho rozhodnutia, ak by mal byť

ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie preto musí mať vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

Podmienkou pre rozhodnutie súdu o podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je vykonávanie dôkazov v rozsahu predpokladanom v ust. § 120 a § 153 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom k zákonom predpokladanej naliehavosti dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov, súd rozhoduje o predbežnom opatrení na základe osvedčenia tvrdení navrhovateľa, spravidla bez vypočutia účastníkov. Práva odporcu sú chránené jeho oprávnením napadnúť opravným prostriedkom rozhodnutie súdu, ktorým bolo vyhovené návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Podmienka osvedčenia tvrdenia a skutočnosti ako postačujúci podklad pre vydanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia má za následok aj to, že konečné rozhodnutie o veci samej je závislé od vykonaného dokazovania, a že predbežné opatrenie v danom prípade neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľovi postačuje k vyhovneniu jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia iba osvedčiť naliehavosť potreby dočasnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi.

V predmetnom prípade navrhovateľka potrebu dočasnej právnej úpravy osvedčila tým, že sa vedie konanie vo veci samej o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 10.10.2011 č. 83 000 42 431 a o určení o neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere v časti ročnej úrokovej sadzby 70 % a tiež tým, že odporca realizuje úkony smerujúce k plneniu povinnosti z rozhodcovskej zmluvy. V konaní bolo preukázané, že odporca vyzval navrhovateľku listom zo dňa 09.11.2012 na plnenie zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 80 000 42 431 s tým, že v prípade nerešpektovania výzvy bude podaná žaloba na príslušnom súde, resp. rozhodcovskom súde, čím vzniknú ďalšie náklady, pričom úroky z omeškania a zmluvné pokuty sa zvyšujú v závislosti od doby omeškania.

Na vyhovnenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia stačí preukázanie naliehavosti dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, čo v predmetnej veci bolo preukázané. Odporca deklaroval, že má v úmysle uplatniť práva z rozhodcovskej zmluvy uzavretej s navrhovateľkou dňa 10.10.2011 č. 83 000 42 431, ktorej neplatnosť sa navrhovateľka v základnom konaní domáha. Až do právoplatného skončenia konania vo veci samej je preto namieste upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania tak, aby konanie vo veci samej malo zmysel v prípade jeho úspechu.

Aj odvolací súd mal preto za to, že súd prvého stupňa správne rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keď zakázal odporcovi zdržať sa výkonu práv z konkrétnej rozhodcovskej zmluvy. Je potrebné uviesť, že obmedzenie odporcu vo výkone práv z napadanej rozhodcovskej zmluvy je vzhľadom na okolnosti prípadu primerané, pričom jeho právne postavenie sa tým výrazne nezhorší. Naopak, ak by nebolo návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovené, mohli by vzťahy medzi účastníkmi konania nadobudnúť zložitejší charakter, a to čo sa týka postavenia navrhovateľky.

K odvolacím námietkam odporcu odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s jeho názorom, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia a že je to navyše procesne neprípustné. Je však treba súhlasiť s odvolateľom, že práva spotrebiteľa sú chránené ex offa aj v iných konaniach. Žiadne zákonné ustanovenie však nezakazuje poskytnúť spotrebiteľovi primeranú ochranu aj vo forme predbežného opatrenia. Vzhľadom na to, že spotrebiteľovi je poskytovaná jeho náležitá ochrana ex offa, súdy mu ju musia poskytnúť, ak sa navyše sám spotrebiteľ takejto ochrany na súde domáha.

Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že ani prípadný princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), nemôže byť uplatňovaný v jeho dôsledkoch v neprospech spotrebiteľa. Uvedený princíp totiž ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobnú znalosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti nemôže mu byť na ujmu.

Rovnako ani procesné predpisy nie je možné vykladať a aplikovať v neprospech spotrebiteľa.

K uvedeným záverom dospela judikatúra tak Najvyššieho súdu SR ako aj rozsiahla judikatúra Súdneho dvora.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p., ako vo výroku vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.